

HISTORISCHE KRING NEDERHORST DEN BERG

Secretariaat

Secretaresse van onze kring is mevrouw W.J. van Deutekom, Uiterdijksehof 14, 1394 JM Nederhorst den Berg (tel. 3343) Zij is niet meer te bereiken via het gemeentehuis (dat is ook al historie geworden).

*****

Penningmeester:

In verband met drukke werkzaamheden heeft H. Karsemeijer zijn functie als penningmeester neer moeten leggen. K.Scherpenhuijsen heeft deze taak nu overgenomen.

*****

Werkgroepen

Leden die actief werkzaam willen zijn kunnen zich nog steeds opgeven voor de werkgroepen:

werkgroep gangenstelsel bij de heer D. van Wichen, Middenweg 115 te Nederhorst den Berg (tel. 3941).

Deze werkgroep zal trachten zekerheid te geven over het al of niet bestaan van onderaardse gangen van/naar het kasteel en/of de Willebrordkerk.

werkgroep genealogie bij mevrouw A. Schilder-Hageman, Weth.Bloklaan 16 te Nederhorst den Berg (tel. 3691).

Mevrouw Schilder heeft ervaring in genealogisch onderzoek en is graag bereid leden wegwijs te maken in deze materie.

werkgroep oude foto's bij de heer J. van Hemert, Middenweg 60 te Nederhorst den Berg (tel. 4084).

De heer Van Hemert is deskundig op het terrein van fotografie en film; hij wil graag leden helpen bij het

reproducieren, vergroten e.d. van oude foto's.

*****

Vraag:

Wie kan ons helpen aan foto's of andere afbeeldingen van de oorspronkelijke (4) stolpboerderijen in de Horstermeer?

Wij zullen graag copieën daarvan opnemen in onze verzameling.

*****

Leden-informatie

De informatie naar de leden vindt plaats via dit info-blad. Op zich is dit een goed bruikbaar middel, maar voor het geven van verslagen van onderzoeken, uittreksels van gehouden voordrachten e.d. leent zich dit niet. Het bestuur is daarom van mening dat gezocht moet worden naar de mogelijkheid een periodiek uit te geven, die ook voor de leden de moeite van het verzamelen waard is.

Om iets dergelijks te kunnen opzetten is een redactie nodig.

De hamvraag luidt dan ook:

Wie is bereid

-----
zitting te nemen in de redactie?
Reacties ziet onze secretaresse met belangstelling tegemoet.

*****

Leden-activiteiten

oktober: Met de beheerder van Kasteel 'De Nederhorst' is een bezoek geregeld voor leden van onze kring (dus geen introduceés!). Het is echter slechts voor een beperkte groep mogelijk, zodat hier moet gelden "wie het eerst komt, het eerst maalt". Om zoveel mogelijk leden in de gelegenheid te stellen deel te nemen zijn twee data gekozen, te weten:

16 oktober en 30 oktober 1990,
beide avonden aanvang 19.30 uur.
aanmelding: bij de secretaresse.

27 november: huishoudelijke ver-
gadering met aansluitend een le-
zing door de archivaris van het
streekarchief te Hilversum over
de

**geschiedenis van de Horster-
meer.**

Reserveer deze datum.

*****

Aankoop

Ons is een unieke verzameling
ansichtkaarten te koop aange-
boden. Deze kaarten geven een
goed beeld van het dorp Neder-
horst den Berg.

De prijs is echter zodanig dat
dit voor onze kring niet is op
te brengen. In verband daarmee
hebben wij een verzoek gericht
tot het Provinciaal Anjerfonds.
Een beslissing op ons verzoek zal
in de vergadering van het bestuur
van het fonds in november worden
genomen.

Het college van burgemeester en
wethouders heeft inmiddels toege-
zegd een bijdrage te geven in de
aankoopkosten, zodat de verzame-
ling voor onze gemeente bewaard
blijft.

*****

Contributie 1990

Verschillende leden hebben hun
bijdrage over 1990 nog niet
overgemaakt. Wij verzoeken hen
dit thans op korte termijn te
doen:

de contributie bedraagt f 25,--
per jaar

de contributie kan worden gestort
op rekening nr. 32 82 24 138 bij
de Rabobank te Nederhorst den
Berg ten name van de Penning-
meester van de historische kring
Nederhorst den Berg.

*****

Nieuwe leden

Nieuwe leden kunnen zich ten
alle tijde aanmelden bij onze
secretaresse.

*****

Een eigen 'home'

Voor onze activiteiten zou het
prettig zijn te kunnen beschik-
ken over een eigen onderkomen.
Hier zouden naslagwerken voor
leden ter inzage kunnen liggen,
werkgroepen hun activiteiten
ontplooiën, etc.

Wie heeft een suggestie?

*****

Als u een artikel leest over de
historie van onze regio of een
verhaal hoort, schrijf dat eens
op en stuur het aan ons bestuur.
Wellicht is het ook voor andere
leden interessant daar kennis
van te nemen.

Wel graag met bronvermelding.

*****

Antwoord:

In de bijeenkomst van november 1989 werd door een van de leden een vraag gesteld of er iets bekend was over een gevonden doodskist in deze regio (Bij Nieuwersluis?). Hierop kon geen antwoord worden gegeven, maar enig speurwerk en veel geluk leverde iets op: het jaarboek 1917 van het "Oudheidkundig genootschap Nifterlake", waarin een uitgebreid artikel over dit onderwerp. Hieraan ontleen wij het volgende:

In oktober 1760 werd in een weiland achter Weerestein tussen Breukelen en Nieuwersluis bij het spitten een stenen doodskist gevonden, een zeer grote en zware sarcofaag, lang 237 cm, breed hoofdeinde 67 cm, voeteneinde 45 cm. Ook het overstekende deksel was zeer zwaar, dik 12 cm.

Onder toezicht van de bewoner van Weerenstein, de heer Graafland, werd de kist opgegraven en geopend. Daarin bevond zich onder veel stof een gebeente met opmerkelijk witte tanden, een leren muiltje, een stuk van een bisschopsstaf en, aan het hoofdeinde, een loden plaat in ongeveer de vorm van een bisschopsmijter waarop nog vaag letters te onderscheiden waren. Verder verscheidene munten en een penning met aan de voorzijde de afbeelding van een 'vrouwenhoofd' en een bisschopsstaf. Aan de keerzijde een zgn Jeruzalemkruis met vier kleine kruisjes.

Souvenirjagers zullen zich over de inhoud hebben ontfermd. Uiteindelijk heeft de heer van Loenersloot wat er over was van het gebeente doen begraven in de kerk van Loenersloot, Breukelen of Loenen. Wat er met de sarcofaag gebeurde is ook onbekend.

Direct na de vondst duikt de naam van bisschop Hungerus op, de 11^e bisschop van Utrecht

(854-866) van wie tot nu toe het graf onbekend was. Wel is zeker dat hij voor het geweld van Noormannen was gevlucht naar het Limburgse Odilliënberg. Maar misschien was hij toch weer naar zijn bisdom teruggekeerd. Daar overleden zou hij vanwege die Noormannen niet in zijn kerk kunnen worden begraven. Dus heimelijk ter aarde besteld op een afgelegen plaats. Feiten voor zover te achterhalen!

Het graf is van een belangrijke kerkelijke hoogwaardigheidsbekleder. Er is sprake van een kostbare sarcofaag, het restant van een staf, een penning met vijf kruizen op oude altaarstenen en de vijf wonden van Christus. Een muntstuk meegeven aan een overledene was heel gebruikelijk; Petrusgeld, bestemd voor de bewaker van de hemelpoort. Hier was sprake van verscheidene munten.

Maar niets wijst op bisschop Hungerus. Als de tekst op de loden plaat goed is gelezen, staat er: "Wiltefavis Episcopus." En dan zou het gaan om een wijbischop uit de 2^e helft van de 12^e eeuw.

Blijft de vraag waarom dit graf op deze plaats en niet in een kerk? Of heeft hier ooit een (houten) kapel gestaan?

Jammer dat wij de vindplaats niet meer kennen.

Jammer ook dat er van de muntjes niets meer bewaard is, dat zou datering mogelijk hebben gemaakt.

Maar zo gaat het bij historisch onderzoek: aan het eind zit je met meer vragen dan waarmee je begon!

*****